

PL

Europejska Sieć
na rzecz Rozwoju
Obszarów Wiejskich

ENRD

**ŁĄCZĄC OBSZARY WIEJSKIE
W EUROPIE**

2014–2020

Co oznacza
tworzenie sieci
obszarów wiejskich?

Rozwój obszarów wiejskich w UE

Kontekst rozwoju obszarów wiejskich

Rozwój obszarów wiejskich i rolnictwo mogą wnieść znaczący wkład we wzrost zatrudnienia oraz inwestycji, które są istotnym elementem agendy gospodarczej realizowanej przez Komisję Europejską.

W UE pracuje
25 mln rolników

Sam sektor rolno-spożywczy
zapewnia **7% miejsc pracy** i 3,5% wartości
dodanej UE

Obszary wiejskie
stanowią **50% terytorium UE**

Sektor rolno-spożywczy
to **czwarty największy sektor eksportowy** w UE

Regiony wiejskie zapewniają **20,6%** (46,1 mln) **miejsc pracy w UE**

Unijna polityka rozwoju obszarów wiejskich

Państwa członkowskie Unii Europejskiej starają się odpowiedzieć na wyzwania i możliwości stojące przed obszarami wiejskimi, opracowując unijną politykę rozwoju obszarów wiejskich jako część wspólnej polityki rolnej (WPR).

Wspólna polityka rolna (WPR)

Płatności bezpośrednie i środki rynkowe

Pierwszy filar WPR wspiera dochody rolników – jest w całości finansowany z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji

Rozwój obszarów wiejskich

Drugi filar WPR wspiera obszary wiejskie – jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Cele polityki rozwoju obszarów wiejskich

W ogólnych ramach WPR europejska polityka rozwoju obszarów wiejskich ma na celu:

- wspieranie konkurencyjności rolnictwa,
- zapewnienie zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnymi oraz działania w dziedzinie klimatu,
- osiągnięcie zrównoważonego rozwoju terytorialnego wiejskich gospodarek i społeczności, w tym tworzenie i utrzymywanie miejsc pracy.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)

Jako uzupełnienie finansowania krajowego polityka ta jest wspierana ze środków EFRROW. Oczekuje się, że wydatki EFRROW przyniosą następujące rezultaty:

335 000 gospodarstw ma otrzymać wsparcie na rzecz restrukturyzacji lub **modernizacji**

175 500 młodych rolników ma otrzymać wsparcie na rzecz **rozwoju działalności gospodarczej**

17,7% gruntów rolnych w UE ma podlegać umowom o zarządzanie wspierającym **różnorodność biologiczną**

2,7 mld EUR zostanie zainwestowanych w produkcję **energii odnawialnej**

18 mln obywateli będzie korzystać z lepszego dostępu do **usług informatycznych na obszarach wiejskich**

Powstanie **117 500 miejsc pracy** niezwiązanych z działalnością rolniczą

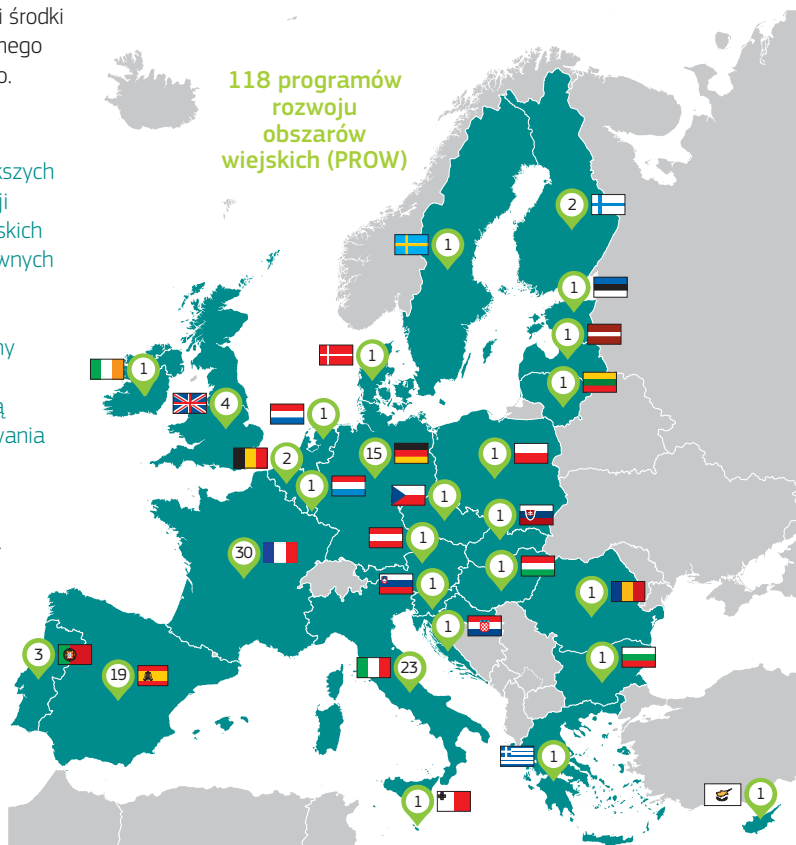
Programy rozwoju obszarów wiejskich

W całej UE realizowanych jest 118 programów rozwoju obszarów wiejskich (PROW), których celem jest wdrożenie europejskiej polityki rozwoju obszarów wiejskich.

W PROW określa się priorytetowe działania i środki budżetowe dla konkretnego obszaru geograficznego.

„Jednym z największych atutów naszej koncepcji rozwoju obszarów wiejskich jest wyodrębnienie głównych priorytetów, jednak to poszczególne państwa członkowskie lub regiony opracowują program, który stanowi najlepszą odpowiedź na ich wyzwania i szanse.”

Phil Hogan,
komisarz ds. rolnictwa
i rozwoju obszarów
wiejskich

Tworzenie sieci, by osiągnąć najlepsze wyniki

W celu osiągnięcia możliwie najlepszych wyników PROW utworzono sieci obszarów wiejskich w całej Europie.

Krajowe sieci obszarów wiejskich wspierają procesy wymiany i wzajemnego uczenia się między wszystkimi partnerami biorącymi udział w realizacji polityki rozwoju obszarów wiejskich w państwach członkowskich UE: organami publicznymi, partnerami gospodarczymi i społecznymi oraz właściwymi podmiotami reprezentującymi społeczeństwo obywatelskie.

W tym kontekście utworzono **Europejską Sieć na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich** (ENRD), która ma wspierać transnarodowe i transgraniczne uczenie się i wymianę.

W szczególności cztery główne cele ENRD to:

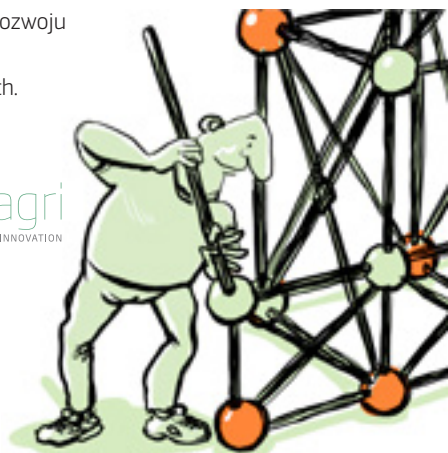
- 1) zwiększenie zaangażowania zainteresowanych stron w rozwój obszarów wiejskich,
- 2) podniesienie jakości programów rozwoju obszarów wiejskich,
- 3) lepsze informowanie o korzyściach płynących z polityki rozwoju obszarów wiejskich,
- 4) wspieranie oceny programów rozwoju obszarów wiejskich.

ENRD działa obok innej europejskiej sieci obszarów wiejskich: **Europejskiego partnerstwa innowacyjnego na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa** (EIP-AGRI).

EIP-AGRI propaguje innowacje oraz transfer wiedzy na rzecz konkurencyjnego i zrównoważonego rolnictwa i leśnictwa.

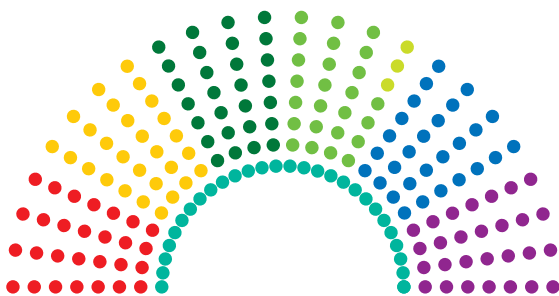
eip-agri
AGRICULTURE & INNOVATION

Zarządzanie siecią

Działania ENRD i EPI-AGRI są koordynowane przez formalne struktury zarządcze skupiające szereg stron zainteresowanych rozwojem obszarów wiejskich.

Co roku odbywają się posiedzenia **Zgromadzenia Sieci Obszarów Wiejskich**, których zadaniem jest udzielanie strategicznych wskazówek i porad dotyczących prac ENRD i EPI-AGRI. Zgromadzenie wskazuje na istotne kwestie lub tematy, którymi mają zajmować się sieci.

Przedstawiciele administracji

- 28 agencji płatniczych
- 28 instytucji zarządzających

Przedstawiciele administracji lokalnych i społeczeństwa obywatelskiego

- 28 lokalnych grup działania LEADER
- 25 unijnych organizacji pozarządowych
- 3 organizacje administracji regionalnej/lokalnej

Przedstawiciele innowacji

- 28 podmiotów świadczących usługi doradcze w zakresie rolnictwa
- 28 instytutów naukowych w dziedzinie rolnictwa

Przedstawiciele krajowych sieci obszarów wiejskich

- 28 krajowych sieci obszarów wiejskich

Mniejsza **Grupa Sterująca sieci obszarów wiejskich** dwa lub trzy razy do roku monitoruje prace ENRD i EIP-AGRI. Ma ona przede wszystkim zapewnić właściwą koordynację prac tematycznych.

- 28 krajowych sieci obszarów wiejskich/instytucji zarządzających
- 4 organy odpowiedzialne za ocenę
- 12 organizacji unijnych
- 4 podmioty świadczące usługi doradcze w zakresie rolnictwa/instytuty naukowe w dziedzinie rolnictwa

Jednostki wsparcia sieci

W pracach ENRD pomagają dwie jednostki wsparcia: punkt kontaktowy ENRD i europejski punkt informacyjny ds. oceny rozwoju obszarów wiejskich.

Europejska Sieć
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Punkt kontaktowy

wspiera funkcjonowanie ENRD, koordynuje prace tematyczne i analityczne, ułatwia tworzenie sieci kontaktów i wymianę oraz rozpowszechnia informacje na temat działań sieci i jej opinii.

Punkt informacyjny ds. oceny

oferuje specjalistyczne wsparcie w zakresie metod, narzędzi, wiedzy i zrozumienia oceny PROW.

Krajowe sieci obszarów wiejskich również mają swoje **jednostki wsparcia sieci**.

- + Dane kontaktowe można znaleźć za pośrednictwem interaktywnej mapy na stronie internetowej ENRD.

Tworzenie sieci i wymiana

Punkt kontaktowy wraz z punktem informacyjnym ds. oceny organizuje szereg spotkań i imprez mających na celu zgromadzenie wszystkich podmiotów zainteresowanych rozwojem obszarów wiejskich.

Spotkania na szczeblu krajowym

zrzeszają przedstawicieli krajowych sieci obszarów wiejskich w celu omówienia i wymiany informacji na temat priorytetów, realizowanych prac, pomysłów i problemów. Te organizowane dwa lub trzy razy do roku posiedzenia umożliwiają tworzenie sieci kontaktów między państwami członkowskimi, a także między szczeblem krajowym i europejskim.

- + Zob. prezentacje oraz sprawozdania z posiedzeń na stronie internetowej ENRD.

Krajowe Sieci
Obszarów
Wiejskich

Instytucje
zarządzające

Naukowcy

Organizacje
pozarządowe

Podmioty
świadczące
usługi
doradcze

Tematyczne grupy

robocze skupiają zainteresowane strony w celu wypracowania wspólnego rozumienia danej kwestii i omówienia kluczowych przesłań i przykładów dobrych praktyk z wybranej tematyki. Grupy spotykają się zazwyczaj 3–4 razy w roku i przyczyniają się do budowania wiedzy.

- + Poznaj aktualne tematy na stronie internetowej ENRD.

Lokalne grupy
działania

Agencje
płatnicze

Oceniający

Seminaria ENRD

na których prezentowane są najnowsze koncepcje i najlepsze pomysły dotyczące konkretnej kwestii z zakresu rozwoju obszarów wiejskich, przyciągają szereg zainteresowanych stron z całej Europy. Co roku organizowane są co najmniej dwa takie seminaria z udziałem krajowych sieci obszarów wiejskich, instytucji zarządzających, agencji płatniczych, lokalnych grup działania, organizacji europejskich itd.

Warsztaty

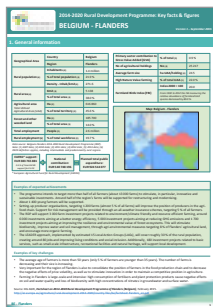
to wydarzenia mające na celu budowanie potencjału. Skierowane są do kluczowych zainteresowanych podmiotów zaangażowanych we wdrażanie lub ocenę programów rozwoju obszarów wiejskich. Skupiają się one na udoskonaleniach technicznych wypracowanych w oparciu o istniejące dobre praktyki.

Poszerzanie wiedzy na temat PROW

Punkt kontaktowy ENRD zapewnia szczegółową analizę polityki, programów i ważnych tematów w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich. Przedstawia je w przystępnej formie, odpowiedniej zarówno dla profesjonalistów, jak i grup niebędących ekspertami.

Streszczenie PROW zawiera najważniejsze elementy każdego z krajowych i regionalnych programów rozwoju obszarów wiejskich, w tym planowane wydatki i cele na rok 2023.

+ Możesz je pobrać ze strony ENRD.

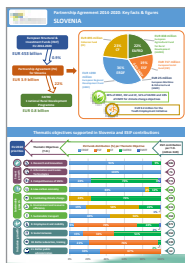

3. Planned expenditure per priority

The following table shows how the planned total public expenditure (comprising the EAFRD support and the national contribution) is allocated between rural development priorities. Priority 1 is considered to be cross-cutting and no separate financial allocation is shown as the expenditure is distributed across other focus areas.

Priority	Total public expenditure per priority (million EUR)	% of total public expenditure*
P2 - Competitiveness	371.9	12.8 %
P3 - Food chain & risk management	272.9	9.4 %
P4 - Ecosystems management	983.1	33.7 %
P5 - Resource efficiency & climate	430.6	14.8 %
P6 - Social inclusion & local development	815.2	27.9 %

* Figures do not add to 100 % because the budget for technical assistance is not included. The budget for technical assistance is available in Section 4.

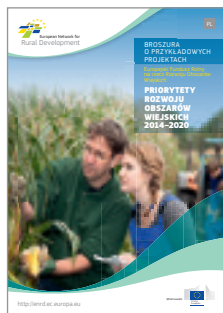

Arkusze informacyjne na temat umów o partnerstwie zapewniają wgląd w to, jak każde państwo członkowskie postrzega interakcję między różnymi obszarami polityki i funduszami UE (ze szczególnym uwzględnieniem EFRROW).

+ Możesz je pobrać ze strony ENRD.

Dobre praktyki (zarówno w zakresie realizacji projektu, jak i programu) promują transfer podejść, które okazały się skuteczne i inspirują do jeszcze lepszych pomysłów.

+ Wykaz dobrych praktyk znajdziesz na stronie internetowej ENRD.

Projekty EFROW

Broszura zawiera przykłady zastosowania dobrych praktyk. Przedstawiono w niej przykłady kilkunastu projektów finansowanych z EFROW. Jej celem jest nie tylko informowanie, ale i inspirowanie.

+ Zarejestruj się online i pobierz poprzednie edycje ze strony ENRD.

Przegląd obszarów wiejskich UE (EU Rural Review)

to główna publikacja tematyczna ENRD. Jest wydawana dwa razy do roku i opisuje najnowszą wiedzę i sposób myślenia na temat głównych zagadnień z zakresu rozwoju obszarów wiejskich.

+ Zarejestruj się online i pobierz poprzednie edycje ze strony ENRD.

EvaluationWORKS!

Ocena to ważne źródło informacji, które pozwala nie tylko na analizę stopnia realizacji polityki, ale stanowi także dla obywateli i zainteresowanych stron podstawę do oceny odpowiedzialności i przejrzystości tego procesu. Punkt informacyjny ds. oceny ma zapewnić podejście bardziej ukierunkowane na wyniki, które ułatwia prawidłowe zarządzanie.

Wspieranie zaawansowanych metod i narzędzi oceny

Praktyczne wytyczne dotyczące oceny

są opracowywane przez punkt informacyjny ds. oceny w ramach wspólnych tematycznych grup roboczych. Wytyczne te zapewniają wsparcie metodyczne dla instytucji zarządzających i oceniających.

➤ Pobierz wytyczne z sekcji dotyczącej oceny na stronie ENRD.

Dokumenty robocze służą informowaniu zainteresowanych stron (instytucji zarządzających, krajowych sieci obszarów wiejskich oraz lokalnych grup działania) o szczegółowych zagadnieniach związanych z oceną (takich jak pytania dotyczące oceny zgłaszane przez państwa członkowskie, sekcje dotyczące oceny w rocznych sprawozdaniach z realizacji oraz wydarzenia mające na celu budowanie potencjału).

➤ Pobierz dokumenty robocze z sekcji dotyczącej oceny na stronie ENRD.

Arkusze informacyjne są opracowywane na zasadzie ad hoc i poświęcone tematom związanym z oceną. Powstają na podstawie warsztatów z dobrych praktyk oraz wydarzeń dotyczących budowania potencjału w celu wspierania transferu wiedzy do wszystkich zainteresowanych stron i zachęcania do szerszego dialogu na ważne tematy związane z oceną.

➤ Pobierz arkusze z sekcji dotyczącej oceny na stronie ENRD.

Wskazówki dotyczące realizacji planów oceny programów rozwoju obszarów wiejskich (PROW)

Syntezy ocen pozwalają wykazać postępy we wdrażaniu planów oceny, zapewniają porady, jak usprawnić wdrażanie, oraz określają dobre praktyki, co przyczynia się do rozwoju i wdrożenia wspólnego systemu monitorowania i oceny rozwoju obszarów wiejskich.

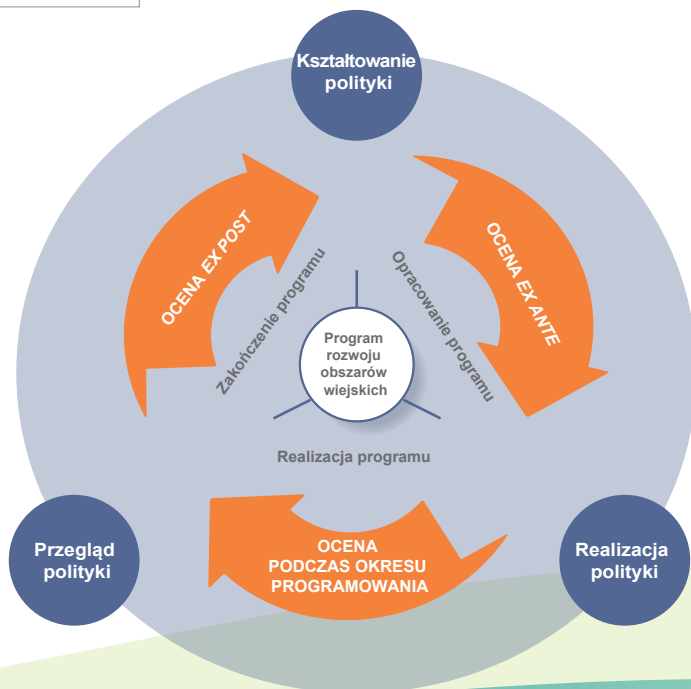
- + Pobierz syntezę z sekcji dotyczącej oceny na stronie ENRD.

Rozpowszechnianie wiedzy na temat oceny rozwoju obszarów wiejskich w UE

Serwis informacyjny **Rural Evaluation NEWS** zapewnia najnowsze doniesienia o ostatnich wydarzeniach dotyczących oceny, w tym najlepszych praktykach, metodach i działaniach na rzecz budowania potencjału w państwach członkowskich.

- + Pobierz ostatnie wydanie Rural Evaluation NEWS z sekcji dotyczącej oceny na stronie ENRD.

Komunikacja

Narzędzia komunikacyjne ENRD są wykorzystywane zarówno do upowszechniania najnowszej wiedzy i informacji dotyczących sieci, jak i do wspierania i umożliwiania dialogu między zainteresowanymi stronami.

Strona internetowa ENRD

jest punktem, w którym znajdziesz wszystko na temat ENRD. Zawiera ona informacje dotyczące polityki, aktualności i wydarzeń, wyników rozwoju wiedzy, narzędzi, krajowych punktów kontaktowych, publikacji i wiele więcej...

+ Wejdź na stronę <https://enrd.ec.europa.eu>

Elektroniczny biuletyn ENRD

zawiera wszystkie najnowsze wiadomości w dziedzinie ENRD i rozwoju obszarów wiejskich, które raz w miesiącu trafiają prosto do Twojej skrzynki pocztowej.

+ Zarejestruj się online i czytaj poprzednie biuletyny na stronie ENRD.

Rural Connections to magazyn sieci ENRD. Wydawany dwa razy do roku, prezentuje najnowsze wiadomości i aktualizacje, opinie stron zainteresowanych rozwojem obszarów wiejskich z całej Europy oraz działy tematyczne i wywiady.

+ Zarejestruj się online i pobierz poprzednie edycje ze strony ENRD.

Media społecznościowe ENRD zapewniają różne sposoby śledzenia najświeższych informacji i wydarzeń w ramach całej sieci. Bądź na bieżąco i przyczyn się do zmian!

+ Znajdź odpowiednie dla siebie media!

Odwiedź stronę ENRD na Facebooku, gdzie znajdziesz przykłady praktyk w zakresie rozwoju obszarów wiejskich w całej UE, a także informacje na temat najnowszych wydarzeń i tendencji.

Śledź @ENRD_CP na Twitterze, gdzie znajdziesz aktualizacje dotyczące polityki, aktualności i wydarzeń w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich w UE.

YouTube

Oglądaj nagrania na temat projektów rozwoju obszarów wiejskich i kwestii tematycznych na kanale **EURural YouTube**.

Przyłącz się do grupy ENRD LinkedIn, aby brać udział w debatach, wymianach i dyskusjach wokół polityki rozwoju obszarów wiejskich i jej wdrażania.

Bądź na bieżąco, zaangażuj się!

Europejska Sieć na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (ENRD)

to struktura skupiająca wszystkie zainteresowane strony. Jej celem jest osiągnięcie najlepszych wyników w zakresie rozwoju obszarów wiejskich w UE.

Sieć służy jako centrum wymiany informacji o tym, w jaki sposób polityka rozwoju obszarów wiejskich, programy, projekty i inne inicjatywy funkcjonują w praktyce i w jaki sposób mogą zostać ulepszone, aby osiągnąć jeszcze lepsze rezultaty.

Aby przyłączyć się do ENRD, nie trzeba formalnie występować o członkostwo, jeśli więc interesujesz się wynikami rozwoju obszarów wiejskich w Europie, bądź na bieżąco i zaangażuj się!

<https://enrd.ec.europa.eu>

W naszej witrynie znajdziesz więcej informacji na temat:

- unijnej polityki i programów rozwoju obszarów wiejskich,
- wartości dodanej sieci obszarów wiejskich,
- zarządzania unijnymi sieciami obszarów wiejskich,
- wyników prac i działalności punktów kontaktowych ENRD,
- prac europejskiego punktu informacyjnego ds. oceny rozwoju obszarów wiejskich .

Ostatnia aktualizacja: luty 2016 r.

© Unia Europejska, 2016 r.
Powielanie materiałów jest dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Punkt kontaktowy ENRD

Rue de la Loi/Wetstraat, 38 (bte 4)
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Tel. +32 2 801 38 00
info@enrd.eu

Europejski punkt informacyjny ds. oceny rozwoju obszarów wiejskich

Boulevard Saint Michel/ Sint Michielslaan 77-79
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Tel. +32 2 737 51 30
info@ruralevaluation.eu

